

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

74. ÅRGANG

3. FEBRUAR 1962

A V I N N H O L D E T :
DE NITTEN (LEDER) - «DIN ATTRÅ ER DIN BØNN —»
- KIRKEN VED EN KORSVEI - FILM - BLIKK PÅ TIDEN -
NORDMANN I PAVENS ROM - NYTT FRA UTLANDET

NR
3

NESTE NUMMER UTKOMMER 17. FEBRUAR 1962

DAME eller HERRE

søkes som til å begynne med kan ta noen timer i uken, senere vikariere etc.
Kunnskaper i engelsk og tysk nødvendig. Litt øvelse i maskinskrivning.

Morsomt arbeide for katolikk som ønsker opplæring i bok- og musikkhandel.

St. Olav Bokhandel

Akersv. 5, Oslo - Tlf. 42 31 70

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Søndag 4. februar: Felleskommunion.
Onsdag 7. februar: Andakt i St. Josephs Kapell kl. 19.30.
Deretter samvær i foreningslokalet.
GENERALFORSAMLING. - VALG.

Vi takker

alle som innbetaler kontingent i disse dager. Enkelte betaler også et ekstra beløp som vi hermed takker for!

St. Olavs eksp.**GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER**

OSLO KATOLISKE BISPEDØMME:	Stille	Høy-
	messe	messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00 9.45 m.eng. pr.	11.00
<i>St. Hallvards kirke</i> , Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberget. 15, tlf. 55 07 71	8.15-9- 11.30	10.00
<i>Vår Frue Villars kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	—	8.30
<i>Grefsen kapell</i> , Gladsvæi 23, tlf. 212355	—	9.30
<i>Lunden kapell</i> , Trondheimsv. 309, tlf. 21 25 87	—	9.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien	—	9.30
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgaten 113, tlf. 23 75 1	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Tberesia kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgars kirke</i> , Kirkegaten 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 55 0	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
STABEKK: <i>Maria Kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningensgt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
SYLLING: <i>St. Hallvards kapell</i> , tlf. 84 90 28 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949	—	10.45
<i>St. Olavs kapell</i>	8.00	—
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.30 19.00	11.00
<i>St. Elisabeth Hospitals kapell</i> , Ila, tlf. 20 221	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , tlf. 7558 <i>Mariabeimen</i> , Nørve, tlf. 7184	8.30	11.00
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael's kirke</i> , Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

UTVEKSLING LUXEMBOURG—NORGE

Kvinnelig student, 19 år, snakker engelsk, fransk og tysk, ønsker ferieopphold til sommeren hos norsk familie med jevnaldrende. Ung norsk pike får til gjengjeld opphold hos katolsk familie i Luxembourg. Henv.: Benediktinerpater B. Müller, Abbaye S. Maurice, Clervaux, Luxembourg.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO,
Urtegt. 29 11, tlf. 68 08 68.
Kontortid 12—13 hver dag
unntatt lørdag.

OSLO KATOLISKE MENIGHETSPLEIE
Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv. 5, Oslo.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke }
Bispegården }
St. Josephs Institutt }
Vor Frue Hosp. Nerveavd. } Oslo
St. Dominikus kirke }
Lunden Kloster }
St. Elisabethsøstrenes }
Pleiehem }
Sta. Katarinahjemmet }
St. Franciskus Kirke } Arendal
St. Franciskus Hosp. }
St. Pauls Kirke }
Vår Frue Kirke }
Marias Minde }
St. Franciskusøstrenes }
Moderhus } Bergen
Øyenklinikken }
St. Josephs Hosp., Drammen }
St. Torfinns Klinik, Hamar }
St. Elisabeth Inst. }
St. Mikael's Kirke }
St. Mikael's Prestegård } Hammer-
fest
St. Theresia kirke }
St. Franciskus Hosp. } Hønefoss
St. Magnus Kirke }
St. Magnus presteg. } Lillestrøm
St. Elisabeth Hosp. }
Vår Frue Kirke } Tromsø
Bispegården }
St. Olavs Kirke, }
Bispegården } Trondheim
St. Olavs kirke }
St. Olavs Prestegård } Tønsberg

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service: 4179 80

LEGMANNSRÅDET
OSLO KATOLISKE BISPEDØMME
Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i
Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

St. Hallvard Kameratklubb
har møte hver torsdag kl. 19.30, i Urte
gt. 29, Oslo. Tlf. 68 08 68.

FRANCISKUS-SENTRUM, BERGEN

V. Torvgt. 9.
Tlf. 30 416.
Katolsk opplysnings-
og lesesentrum.
Åpent alle hverdager
kl. 9.30—13, 17—21.
Lørdag kl. 9.30—13.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 4. FEBRUAR (5. s. e. Epifani):
Ep. Kol. 3, 12—17. Ev. Matt. 13, 24—
30. Mandag: Agatha, jomfru og mart.
Tirsdag: Titus, bisk. og bekj. Onsdag:
Romuald, abbed. Torsdag: Johannes av
Matha, bekj. Fredag: Kyrill av Alexan-
dria, bisk. og kirkel. Lørdag: Scholastika,
jomfru.

SØNDAG 11. FEBRUAR (6. s. e. Epifani):
Ep. 1. Tess. 1, 2—10. Ev. Matt. 13,
31—35. Mandag: De syv stiftere av Ser-
viterordenen, bekj. Tirsdag, onsdag, tors-
dag og fredag: Ferialdager. Lørdag: Vår
Frues lørdagsmesse.

SØNDAG 18. FEBRUAR (Søndag Septu-
agesima): Ep. 1. Kor. 9, 24—27; 10,
1—5. Ev. Matt. 20, 1—16.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Pater Hallvard Rieber-Mohn O.P., pater Erik Gunnes O.P.
Redaksjonens adresse: Neuberghgaten 15, Oslo NV.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo.

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 31 70.

Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 20 pr. år - Kr. 10 pr. ½ år. Utlandet kr. 24.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21

DE NITTEN

Nitten katolske misjonærer er nylig blitt myrdet av vilt herjende soldatbander i Kongo. Detaljene er bestialske — de ble mishandlet før de døde, partert etter døden, og hospitalssøstrene på en misjonsstasjon ble tvunget til å kaste likene av prestene i elven. Pave Johannes uttrykker avskyen og sorgen i hele den siviliserte verden ved sine ord om at dette er Kains gjerning — brodermordet.

For hva var det de nitten, og hele rekken av andre drepte, mishandlede misjonsprester og skamslåtte og voldtatte ordenssøstre var kommet til Kongo for? Sammen med kirkehusene er det jo hospitaler, skoler, barnehjem og mødrestasjoner, matlagre og medisinske laboratorier som går opp i flammer. Den kristne misjon bragte en tro virksom i kjærlighet og omsorg, en selvfornektende innsats for å befri sorte mennesker ikke bare fra overtroens stadige angst, men fra sykdommer, underernæring, uvitenhet og nedverdiggelse, og for å gi beskyttelse og menneskeverd til de mest vergeløse i negersamfunnet: kvinnen, barnet, den fattige. Hvite mennesker i sin beste alder valgte frivillig et liv i primitivt slit og plagsomme klimaforhold ene og alene for å hjelpe. En skulle tro det gjorde dem usårlige.

I virkeligheten har misjonærene arbeidet under dobbelt ild. Foran seg hadde de det mørke barbariet som nylig slo til med villskap — der er noe i menneskenaturen som søker å slå en nagle gjennom den hånd som leger og velsigner. Og bak seg hadde misjonærene et halv-hjertet Vesten under avkristning. I sin nylig utgitte reise-dagbok fra Kongo — «In Search of a Character», skriver den britiske forfatteren *Graham Greene* etsteds tørt og kortfattet: «Europas hang til selvplageri: Mange ordenssøstre fikk brever fra folk hjemme som hadde hørt om urolighetene i Leopoldville — dette kan vi takke oss selv for, skrev de. De aner ikke det uselviske arbeidet som er blitt gjort for afrikanerne.»

Det blodige utropstegnet nede i Kongo markerer slutten på en epoke i den kristne misjons historie i moderne tid. Selvfølgelig har misjonærer til alle tider visst at martyriet var en håndgripelig mulighet i deres kall. Men det skapte farlige illusjoner at forrige århundres imponerende misjonsekspanasjon skjedd i kjølvannet til koloniveldet. Britene — imperiebyggerne fremfor noen — hadde helt opp til 2. verdenskrig noe de freidig kalte *gunboat diplomacy* — «kanonbåt-diplomatiet». Den

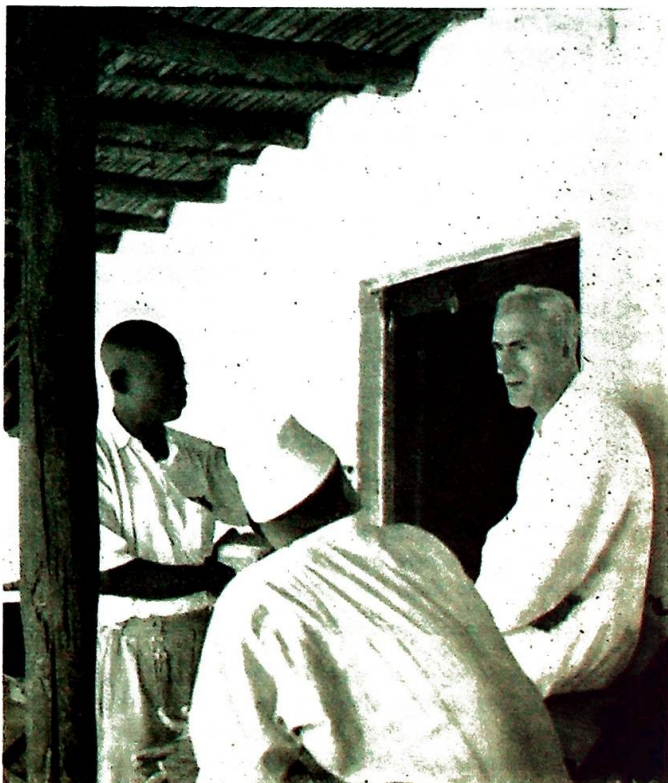
britiske diplomat overrakte sine krav til de farvede folks ledere mens et vel-bevepnet skip fra *Royal Navy* ute på fjorden tilfeldigvis hadde sine kanoner pekende den riktige veien.

Det har aldri vært noe som het *gunboat-mission* — «kanonbåt-misjon». Men det er ikke desto mindre et faktum at helt til for ti—tyve år siden gjorde den hvite manns maktstilling i de farvede folks verdensdeler misjonærens slit til noe relativt fredfullt og beskyttet.

Dette er nå slutt.

Mange steder i Afrika og Asia har kristendommen allerede slått så grundig rot at den preger hele samfunnslivet. Men de isolerte misjonsstasjonene er — som i dagens kaotiske Kongo — prisgitt villskapen. Intet hvitt gendarmeri er lenger fredens vokter, og FN kan bare innrømme sin maktesløshet. De avsvidde misjonsstasjonene kan lære blåøyde nordiske menneskevenner en bitter lekse om menneskenaturen — en lekse som Kirken alltid har kjent: Mennesker blir ikke automatisk «gode» i møtet med godheten. «Og dette er dommen,» sier Johannesevangeliet med dyp innsikt, «Lyset er kommet til verden, og menneskene elsket mørket og ikke lyset, fordi deres gjerninger var onde».

Der er enda en ting å merke seg i forbindelse med denne tragedien. Det er det europeiske eksemplet. Ikke det nestekjærlighetens eksemplet vi talte om, og som talløse sorte har forstått og tatt opp som mønster for sitt eget liv. Men det *prestemordets* eksemplet som det gamle, kristne Vesten også har gitt resten av verden. Det er bare en billig europeisk fariseisme som peker forarget til den primitive råskapen i Kongo og glemmer den systematiske utryddelsen av mennesker utenfor vår egen stuedør. I Tyskland, Spania, Russland — gamle kristne land — har tusener av prester i vår generasjon

Misjonærene ville bygge verdier i fred.

AV
KIRKENS
LIV:

«Din attrå er din bønn -»

DEN HELLIGE AUGUSTIN OM BØNNENS VESEN

Så tidløst er kristenhjertet, at hva kirkefaderen den hellige Augustin skrev for 1500 år siden om bønnens vesen, det gjenkjenner det troende sinn som sin egen erfaring også idag.

Din attrå er din bønn. Hvis din attrå varer ved, så varer også din bønn ved. Det er derfor ikke for ingenting at apostelen har sagt: «Be uten opphør.» Betyr det at vi alltid skal knele, bøye oss og oppløfte våre hender — eftersom han jo sier: *Be uten opphør?* Dersom det ene og alene er dette vi forstår ved bønn, da ser jeg ikke hvordan vi skal kunne be uten opphør. Men i sjelen finnes der en annen bønn, en indre bønn uten opphør, nemlig attråen. Hvis du attråer den evige sabbat, så holder du ikke opp med å be, hva du så foretar deg. Dersom du vil be uten opphør, må du altså ikke holde opp med å attrå; så vil din stadige attrå være din stadige stemme. Lar du din kjærlighet svekkes, vil du bli stum. For hvem er de stumme? Det er dem om hvem det står skrevet: «Fordi lovløsheten tar overhånd, vil kjærligheten kjølne hos de fleste» (Matth. 24, 12). Når kjærligheten brenner ut, blir hjertet stumt, for kjærlighetens flamme er hjertets rop. Hvis kjærligheten aldri opphører, holder du selv aldri opp med å rope; hvis du roper uten opphør, så attråer du også uten opphør.

Enhver kan selv fastslå hvor fylt menneskehjertet er av jag. De fleste av våre bønner blir hemmet av tom travelhet, og det er såre sjelden at vårt hjerte befinner seg i Guds nærvær med en fast vilje til å bli der, og så å si flykte fra seg selv, uten igjen å la seg lukke inne i sitt fengsel, uten å bli adspredt av sin fantasi, men tvert imot være nærværende overfor sin Gud, i hvem det finner sin glede. Hvor få av våre utallige bønner det er som arter seg slik! Derfor, mine brødre, mener jeg, at når jeg overveier salmens ord: «Du, Herre, er god og mild», så forstår jeg hvorfor salmen taler om mildhet. Jeg mener å forstå at Gud blir kalt mild, fordi han bærer over med alle våre svakheter uten derfor å holde opp med å vente seg en bønn fra oss som kan føre oss til fullkommenheten. Og når vi har gitt ham en slik bønn, da tar han imot den

med godhet, han bønnhører den, og minnes ikke lenger de mange bønner som vi har bedt adspredt, men tar imot denne ene ualminnelige og sjeldne bønn som oppstår likesom tilfeldig.

Si meg, brødre: Hvem av oss, dersom han sto i samtale med en venn og nettopp skulle til å svare ham, ville finne seg i at vennen vendte ham ryggen og begynte å tale med en tredjemann om noe helt annet? Eller sett at du ville henvende deg til en dommer og at han fastsatte møtetid for deg, men at du så knapt nok har begynt din samtale med ham, før du går fra ham for å snakke med din venn. Tror du dommeren ville finne seg i din freidighet?

Sikkert ikke! Men Gud finner seg i at så mange hjerter er opptatt av mange andre ting mens de ber til ham. Jeg sier ikke at det nødvendigvis er dårlige tanker de er opptatt av, heller ikke ryggesløse eller ugudelige tanker. Men om det så bare er uvedkommende tanker, lar du dem rive deg med, da krenker du ham som du taler med.

Fra nå av er det Deg alene jeg elsker, Deg alene jeg følger, Deg alene jeg søker, Deg alene jeg står klar til å tjene, fordi Du er den eneste hvis herredømme er rettferdighet. Din vilje vil jeg gi meg inn under. Jeg ber Deg, foreskriv og befall meg alt hva Du vil. Men, helbred og lukk opp mine ører, forat jeg kan høre dine ord, og helbred og lukk opp mine øyne, forat jeg kan se din vilje. Jag bort min ånds villfarelser, så jeg kan gjenkjenne Deg. Si meg hvordan jeg skal gå frem, så jeg kan se Deg — jeg håper jeg kan gjøre alt det Du befaler.

Måtte din dør åpne seg for meg når jeg banker på den! Lær meg hvordan jeg skal nå frem til Deg. Jeg har ikke noe annet enn min gode vilje, jeg vet ikke noe annet enn at alt det som forandres og forgår fortjener lite aktelse, og at det ene nødvendige er å søke det uforanderlige og evige.

gitt sitt liv, ene og alene fordi de var prester, og talløse kristne har lidt forfølgelse og død, ene og alene fordi de var kristne. På ruinene av «kristenheten» gjenoppdager vi kristentroens sanne kår i Verden — at vi har stillet oss til tjeneste under et motsigelsens tegn.

HRM.

Peter
Schindler
pavelig
husprelat

Fra Rom innløper meldingen om at pastor Peter Schindler av pave Johannes XXIII er utnevnt til «pavelig husprelat» med titelen Monsignore. Ikke bare i hans hjemland, Danmark, men også blant alle hans mange venner i Norge vil nyheten bli mottatt med stor tilfredshet — Den Hellige Far har her tildelt en hedersbevisning som med rette anerkjenner en rik og mangeartet innsats i Kirkens tjeneste.

Monsignore Schindlers lange livsgjerning har vært allsidig og frodig som mannens selv. Hans utrustning er usedvanlig: Såvel presten med det pastorale hjertelag, den inspirerte forkynneren, den kloke pedagogen som den ypperlige skribenten i ham, har trukket vekslers på en systematisk energi og en uoppslitelig glede ved arbeidet som turde være sjelden. Og både hans bøker og hans personlighet vitner om en fruktbar spenning mellom verdier og tilfang fra vidt forskjellige sider. Den danske høyskolemannen, med iveren etter å lære, både i mottagende og meddelende betydning, har hos ham inngått enn lykkelig forbindelse med en like studieglad katolsk humanist, hvis røtter i latinsk kultur og livsform er mange og dype. Fra sin barndoms kirke bragte han med

seg til katolisismen en sunn evangelisk realisme og en troens inderlighet som bare ble rikere i sin nye sammenheng — det gjorde ham til et levende bevis på hva nordisk lynne både kan skjenke og motta i forholdet til Kirkens katolisitet.

Gratulantenes tog er langt også hos oss. I Norge har katolikker og ikke-katolikker gledet seg over Schindlers reisebøker og prekansamlinger, hans Nytestamente og andre oversettelser, likesom prestene har nydt godt av hans råd og hjelpsomhet.

«St. Olav» har i ham gjennom mange år hatt en god og oppmuntrende medarbeider og har høstet rikelig hvor han sådde, enten det var hjemme i Danmark eller fra Collegio Teutonico, hans studiekammer i Peterskirken skygge, der mange av hans beste bøker er skrevet. Det har vært stoff som ikke bare var kunnskapsrikt, men som var preget av menneskelighet, meddelelsesglede og humor. Den siste — meget danske — ingrediens er der store doser av, med alt sitt kristne alvor hører den nyslåtte Monsignore til de muntre geistlige — noe blant andre leserne av hans foretreffelige bok om G. K. Chesterton kan underskrive.

Vi er nok ikke alene om å ønske Monsignore Schindler til lykke; forøvrig med et uttrykkelig ønske om at han ennå i mange år må finne helse og arbeidskraft til en gjerning som har vært til så megen glede og berikelse for hans talløse venner både i nord og sør.

KATOLSK FORUMS VÅRPROGRAM

åpnes tirsdag 27. februar og vil bli kunngjort i neste nr. av «St. Olav».

Det gjør jeg, Fader, for det er det eneste jeg vet. Men jeg vet ikke hvordan en når frem til Deg. Drag meg, led meg, ha omsorg for hva jeg trenger underveis! Dersom det er ved troen de finner Deg, de som tar sin tilflukt til Deg, så gi meg tro. Dersom det er ved kunnskap, så gi meg kunnskap. Øk min tro, øk mitt håp og øk min kjærlighet. Hvor er din godhet underfull og uten like!

Det er Deg jeg vil oppsøke — å kunne nå frem til Deg er det eneste jeg ønsker av Deg. Dersom Du forlater oss, da dør vi. Men Du forlater oss ikke, fordi Du er vårt høyeste Gode, som en ikke kan søke oppriktig uten å finne det. Og det er oppriktig at vi søker det, fordi Du vil at vi skal søke det.

Fader, lær meg derfor å søke Deg. Fri meg fra villfarelsen, la meg i min søken finne bare Deg, og intet annet. Dersom jeg ikke attrår annet enn Deg, da skulle jeg også finne Deg, min Far. Men finnes der unyttig attrå i meg, da rens Du meg fra den og sett meg istand til å se Deg.

Jeg vil rope på din allmektige barmhjertighet, ene og alene for å be Deg vende meg helt og holdent til Deg, så intet kan stille seg i veien for min streben etter Deg.

Kirken
ved en
korsvei

ET INTERVJU

Det er en merkelig og spennende tid vi lever i, utspendt mellom nød og overflod, tyranni og frihet, angst og håp. En verdenskjent teolog, som fra kristenhetens midte kaster noen usedvanlig skarpe blikk ut på vår virkelighet — pater M. D. Chenu O.P. — svarer på de følgende tre sidene «St. Olav»s lesere på noen av de spørsmål det er naturlig å stille om Kirkens rolle ved en historisk korsvei. Svarene kan visst samles i ett: Kirken må akseptere dialogen — samtalen — med det nye i tiden.

PATER M. D. CHENU

Teologien er i sterk miskreditt i våre dager. Få er de som ser sammenhengen mellom det de fleste kaller abstrakte spekulasjoner, og det levende liv. Teologene, mener de, kunne ha noe bedre å ta seg til enn å diskutere kvinnelige prester og helvetes ild, når jorden selv brenner under føttene på oss, fordi vi ikke klarer vår egen verdens affærer. Det er de vantros syn iallfall. Men vi ser ikke annet enn at også mange prester har et heller kjølig forhold til teologien, som de snarere anser for et nødvendig onde enn for en hjelp i sognearbeid og sjelesorg.

Men kan det undre? Teologien skulle jo formidle kontakten med troens kilder, og gjøre dem levende for oss, det er dens funksjon og dens eksistensberettigelse. Men hvor ofte gjør den det? Og dog — bare slik kan den bli en levende impuls for den enkeltes livsorientering.

Forleden hadde imidlertid Oslo besøk av en av vår tids virkelige teologer; sjelden har vi møtt en mann som i slik grad både trodde på sin oppgave som teolog og så den i så nær sammenheng med sin samtids store muligheter. Pater Marie-Dominique Chenu har nettopp visst både å gå til kildene og få andre til å gjøre det samme; han er en av dem som med størst ettertrykk har innført den historiske dimensjon i teologien. Selv er han ved siden av Étienne Gilson en av våre aller fremste kjennere av skolastikken, av middelalderens filosofi og teologi, og har gjort en vesentlig forskerinnsett på dette området. Men samtidig har han inspirert en hel generasjon av tenkere og forskere; fransk — og dermed hele den katolske — teologi ville ha sett anderledes og fattigere ut idag uten ham.

Allikevel er det nå teologiens forhold til samtiden som opptar ham mest. Siden krigen, etter å være gått av som rektor for dominikanernes fakulteter i Le Saulchoir, fant han et nytt virkeområde i selve Paris, som rådgiver og inspirator for den nye misjonssektoren som mer og mer påtvang seg kirkens oppmerksomhet i Frankrike: Ikke bare «arbeidernes frafall» fra kirken, men hele den nye tekniske og industrielle revolusjons utfordring. Hva for stilling måtte kirken innta til den?

TEOLOGEN MÅ VÆRE HISTORIKER

Pater Chenu er ikke i tvil om svaret. Han er inspirerende å lytte til, men det er ikke lett i farten å gripe det han sier: Setningene kommer lynrapt, men sjelden ferdigmeislede — de fleste av dem ender som halvkvadede viser, der en sterkt talende gestus, en usedvanlig uttrykksfull grimase skal komplettere forståelsen, sammen med et: «De skjønner, ikke sant, De skjønner —»

Så vår samtale gikk over stakk og sten. Men aller først ville vi høre hans syn på hans eget metier:

— Hvorfor tror De på teologien? Hva er dens oppgave?

— Meget enkelt uttrykt: Den å gjøre begripelig for oss troens innhold: Guds plan. Jeg spør Gud, hvor vil du hen med dette?

— Troens innhold er Guds plan! Det er tydeligvis historikeren også som taler! Kan De ikke da forklare litt nærmere hva De mener at historien har å bringe teologen?

— Det er helt vesentlig for teologen at han er historisk bevisst. Mennesket har mottatt Guds åpenbaring i historien, gjennom historien. Og dogmenes utvikling henger sammen med menneskenes utvikling. Derfor kan en ikke drive teologi uten i historiens lys. Og derfor er Bibelen så viktig: Jeg kan ikke fatte troens innhold uten å plasere det innenfor den hellige historie som Bibelen gir oss.

Men må teologen kjenne historien, betyr det også at han må kjenne sin samtid, ja, være innstilt på fremtiden. En teolog må ane hvordan verden ser ut om førti år, — han må huske at det er neste generasjons mennesker han skal forme!

MOT EN NY MENNESKETYPE

— Og den verden mener De vi kan ha noe begrep om?

— Ja, dersom vi bare kjente vår egen samtid! Men ulykken er at den har kirken knapt oppdaget ennå. Det er ikke å undres over, for såvidt: På de femten årene som er gått mellom 1945 og 1960 har menneskeheten gjort et hopp fremover like stort som fra Renessansen frem til verdenskrigen. Det hele går så svimlende fort, vi er inne i en eksplosiv omkalfatring som er uhyre vanskelig å fatte. En kan si at først nå forlater vi for alvor steinalderen! Vi går fra verktøyet over til maskinen, for godt. Alt dette skaper til sammen en ny mennesketype. Hva det kan bety, er det vi må forsøke å forestille oss, dersom kirken vil ha samtiden i tale.

Hittil har vi bygd på den naturlige religiøsitet, ærefrykten for naturens mysterier. Nå kommer vitenskapen og avslører naturens lover. Det er et fremskritt, men hvilke problemer skaper det ikke! Hittil har vi vært avhengige av verktøy og muskelkraft, som vi har vært avhengige av naturens luner. Med den helautomatiserte fabrikk er det menneskets fornuft som for alvor begynner å gjøre seg uavhengig av det naturlige miljø. Og vi kan like godt se det i øynene: Med dette systemet er også den omfattende kollektiviseringen, eller sosialiseringen, i ordets bredeste forstand, kommet for å bli. Ikke noe av dette behøver å komme i konflikt med kristendommen.

VED EN KORSVEI

MED PATER M. D. CHENU

Tvert imot tror jeg at det er nytt materiale, til å realisere nye sider ved kristendommen, i uanet målestokk.

— De synes altså ikke at vi i dette perspektivet ubønnhørlig drives i retning av en kommunistisk verden?

— For øyeblikket forstår kommunistene disse ting bedre enn vi. Men når jeg f. eks. snakker om sosialisering, mener jeg ikke nødvendigvis etatisering, et ensidig statsvelde. Mange steder er en nødt til å gå svært langt i retning av planøkonomi og samordning, det er klart, så langt at det for den liberale vesteuropeer vil føles som utålelige inngrep i den personlige frihet. I mange av de nye statene i Afrika kan det ikke være anderledes — der hvor det er skapt stater, men ennå ikke eksisterer en *nasjon*, bare enkeltstammer. At de må sveises sammen med en ganske kraftig dirigering, for å bli funksjonsdyktige, er opplagt. Også St. Thomas preker fellesnyttens fremfor egennyttens! Men vi må finne midler til å

menneskeliggjøre, humanisere, de store kollektive enhetene.

FRISKOLE OG SEKULARISERING

— Når staten får dominere såpass totalt som i dette perspektivet, tror De da ikke at faren er stor også for en åndelig totalitarisme? Eksempel: Skolen. I Frankrike har den frie skolen slåss for sin livsrett i mer enn femti år. Hvordan ser De på de frie skolers stilling, i denne sammenhengen?

— Etter mitt syn må en skjelne mellom *stat* og *nasjon*. Skolen skal være nasjonens anliggende, ikke statens. Jeg ville at hele skolevesenet skulle representere en korporasjon, uavhengig av staten, hvor riktignok undervisningsministeren skulle føre forsetet, men som ellers skulle ledes av representanter for både lærere, foreldre og — kanskje også elever. Ja også, og ikke minst,

«I deres sosiale forskning og deres reformer vil dere, som kristne, alene være de konsekvente humanister. For det er bare dere som kan skjenke den verden som nå blir til en gyldig norm: Et sant og riktig syn på mennesket. Den kristne idé om den menneskelige natur, den alene, kan redde oss fra menneskets umenneskeliggjørelse. I stedet for å la teknikken knuse mennesket, under påskudd av å frigjøre det, i stedet for å tale om det tekniske fremskritt som et gode *i og for seg*, et gode som rettferdiggjør ethvert personlig offer, skal dere satse på mennesket selv, som en fri og uavhengig person. Det er for *ham* samfunnet er bygget opp. Samfunnet er til for ham, for det skal forgå, mens han skal leve videre, med sin udødelige sjel og, ved kjødets oppstandelse, endog i sitt legeme.»

(Emmanuel kardinal Suhard).

Dette fornøyelige bildet fra Ruhr, røber det Kirkens utidsmessighet eller dens tilpasning i en moderne teknisk sivilisasjon?

representanter for næringene — for alle dem som senere skal ta skolens «produkter» i sin tjeneste.

— Har denne tanken noen sjanse for å slå igjennom? Den kunne sikkert vesentlig bidra til å blegge skolestriden, som forbitrer den politiske atmosfæren i Frankrike?

— Jeg står langt fra alene med tanken. Men den finner ikke stor gjenklang i regjeringkretser for øyeblikket — den rimer ikke med de Gaulles forestillinger om en sterk statsmakt. Nå er der også «venstre-katolikker» som går meget langt — enkelte av dem etter min mening for langt — i retning av en full «sekularisering» av skolevesenet. Men det er sant at de kristne friskoler på sin side risikerer å lukke kirken inne i ghettoen, og at det stadig økende antall katolske lærere i statsskolen minsker faren for en ensidig antireligiøs påvirkning av elevene. Disse lærernes organisasjon er en av de mest ansvarsbevisste og dynamiske katolske bevegelser i Frankrike idag.

VENSTREKATOLIKKER OG MRA

— De nevner «venstre-katolikkene». Hva er egentlig dette for et fenomen?

— Katolikkene gjør seg mer og mer gjeldende på den radikale fløy i fransk politikk. De finner et uttrykk for dette i ukeavisen *Témoignage Chrétien*. Et annet interessant utslag av samme tendens er det faktum at en av stiftergruppene til det venstresosialistiske partiet, *Parti Socialiste Unifié*, er en avskalling av en av bevegelsene innen Katolsk Aksjon. Men dette partiet har ennå ikke funnet sin form, det er en blanding av intellektuelle radikaler, som Mendès-France, og arbeidere, ikke minst katolske. Det største problemet for dette partiet er likevel dets forhold til kommunistene.

— Da vil vi føre videre et spørsmål vi alt antydte i stedet: Rent konkret, mener De vi går mot en kommunistisk verden, eller iallfall, vinner kommunistene terreng?

— Ikke i Frankrike, for øyeblikket, så meget mer som partiet fremdeles er dominert av stalinistiske, doktrinære elementer. I Afrika skal vi heller ikke så meget frykte kommunismen. Afrikanerne er meget mer interessert i å skape sin egen form for sosialisme, på basis av sine gamle kollektive livsformer. Islam yder også kraftig motstand. Og FLN — Algeries frigjøringsbevegelse — er ikke kommunistisk — selv om jeg kjenner journalister som har fått sparken av sin avis, fordi de har nektet å være med på å stemple bevegelsens folk som «kommunister».

Pater Chenu skulle vite hva han snakker om: Han er med og leder det studiearbeidet som 800 FLN-fanger i Fresnes-fengslet utenfor Paris har fått tillatelse til å drive...

— Men, legger han til, hvorvidt India kan unngå kommunismen, det er et annet spørsmål. De holder på å tape kappløpet, der borte...

— Hva mener De om MRA, som alternativ til kommunismen?

— Sikkert bra mennesker — men bevegelsen selv synes jeg er en nokså fæl form for amerikansk barnaktighet, en sammenblanding av en moralistisk anstrøket paternalisme og et ødeleggende økonomisk system! — Men er den i virkeligheten noe å bry seg med? Atskillig farligere anser jeg de små intrigerende gruppene av ekstremister for å være — enten det er i Frankrike eller andre steder — blant annet har president Kennedy fått en ny maccarthysisme å stri med, ser det ut til.

— Her i Norge blir Fellesmarkedet på radikalt hold

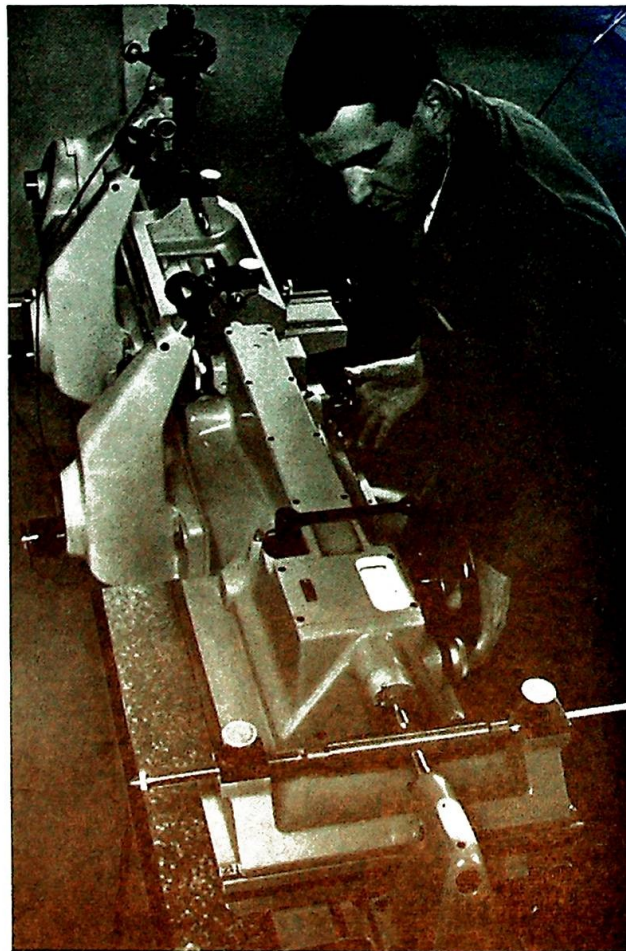
ansett som en stor fare. Blant annet som en katolsk fare. Kan en spørre en radikal teolog hva han mener om det?

— Jeg forstår selvfølgelig hva bakgrunnen for denne frykten er; folk som de tyske sosialdemokratene for eksempel, ante hos Europa-tankens opphavsmenn — en Schuman, en Adenauer, en de Gasperi — det Hellige Tysk-Romerske Rike som en fjern inspirasjon, en drøm de kunne tenke seg å realisere i moderne konservativ regi. Men den drømmen kan man trygt se bort fra. Det som en snarere kan frykte, er at teknokratene overtar det hele. Men allikevel kan jeg ikke si jeg er noen motstander av tanken. Er den ikke et nødvendig stadium i den verdensintegreringen som foregår?

ARBEIDERPRESTENE — VELLYKKET TROSS ALT

— Vi talte om forholdet mellom katolikker og kommunister. Da kunne det være interessant å høre Dem, med Deres første hånds kjennskap til hva som foregikk, legge frem Deres syn på fenomenet arbeiderprestene. Var eksperimentet virkelig mislykket?

— Det var ikke mislykket, allerede av den grunn at eksperimentet fastslo noe som ikke lenger kan bli trukket i tvil: At kirken må gå ut til den nye verden som blir skapt, teknikkens, arbeidets verden, finne frem til et livsfellesskap med den, tre i dialog med den. En slik dialog forutsetter at man virkelig deler den annens liv, blir den annen. — Men det er klart at det ble gjort store

En maskin er noe helt annet enn et verktøy. Egentlig skaper den en helt ny mennesketype. Kjenner og forstår Kirken den?

«NONNEN OG DJEVELEN»

Fra Polen har vi de siste årene fått flere filmverk av kvalitet, og en polsk filmuke i Oslo før jul lot ane at det var mer der det kom fra. Blant de filmene som da ble vist var Jerzy Kawalerowicz' arbeid *Moder Joanna av Englene*, som under sin norske tittel *Nonnen og djevelen* nå settes opp på kinoene landet over.

Hvilket vi livlig beklager.

Og det gjør vi ut fra synspunkter tilsvarende dem som fikk den polske katolske filmsentralen til å protestere mot filmen i dens hjemland: I Polen har den katolske pressen på grunn av den statlige dirigering meget små muligheter til å gjøre seg gjeldende, og til å bringe publikum det nødvendige korrektiv til en så hypertendensløs film som dette. I Norge er det menige publikum tilsvarende forsvarsløst overfor filmens bilde av «klosterlivet», og det synet på kjønnslivet den vil stikke kirken i skoene. Filmen kan her til lands knapt tjene andre formål enn å vekke til live de mest stupide av alle de antikatolske fordømmer som Ola Nordmann er blitt belastet med gjennom den historie- og kristendomsundersvisning han har mottatt gjennom sin oppvekst.

Filmens story er i grove trekk følgende: Nonnene i et kloster i landsbyen Ludyn hevdes å være besatt av djevelen. En prest, pater Suryn, er blitt tilkalt for å drive djevelene ut. Hovedinteressen samles snart om forholdet mellom ham og klosterets priorinne, som tydeligvis er den ledende i galskapen. Uten at presten er klar over det, utvikler spenningen mellom dem seg hurtig til et erotisk forhold, som ikke får sin naturlige utløsning på grunn av personenes forskrudde religiøse mentalitet. Pater Suryn inngår isteden en slags pakt med djevelen — han er villig til å la seg besette for å befri moder

feil fra arbeiderprestenes side. De kunne overdrive tilpasningen både i sin praksis — idet de tok for lite vare på sin prestelige karakter, i ordets dypeste forstand — og i teori, idet noen av dem lot seg influere for meget av rent marxistiske anskuelser. Og fremfor alt: Prestene var fra begynnelsen av alt for ofte folk som var for dårlig forberedt på dette — de ble til dels skjøvet ut i noe som de ikke hadde forutsetninger for å klare. Men deres suksess ligger i at de har pekt på et problem som herefter er blitt uavviselig, vitalt, for kirken. Og arbeidet fortsetter, under litt andre former.

KIRKEN MÅ VÆRE I DIALOG

— De understreket nødvendigheten av en *dialog* med denne nye verden. «Dialogen» er i det hele tatt blitt mer og mer av en realitet i katolsk teologi. Hva mener De, som teolog, om dialogen med protestantene?

— Den kan selvfølgelig ikke være annet enn fruktbar. Verdier vi eier, men som slumrer i vår egen tro, kan bli vakt til live gjennom kontakten med andre, som bedre har forstått å sette pris på akkurat disse verdiene. Så blir det eventuelt vår oppgave å sette dem inn i den rette sammenheng, den kontekst de var blitt brutt ut av. Kardinal Bea, konsilets sekretær for kristen enhet, har

RULETT

MILD RØKETOBAKK

Rullefin og
pipegod

ÅS NORSK ENGELSK TOBAKKFABRIKK (NETO)

Joanna, og ender med å begå et grufullt dobbeltmord for å være sikker på å ha forskrevet seg til den Onde for godt.

(Forts. neste side)

forøvrig sagt det samme. — Og en annen ting: På den praktiske sjelesorgs område kan vi ha felles erfaringer å dele, felles problemer å diskutere. Jeg minner om at fem katolske biskoper og tre protestantiske prester nylig møttes i det protestantiske «klosteret» i Taizé for å diskutere vår felles holdning overfor avkristningen. Resultatet, det vet jeg, var meget positivt.

— Hva tror De vi kan vente oss av det økumeniske kirkemøte, som nå trer sammen til høsten?

— Ikke for meget, i første omgang! Eller rettere: Konsilet er først og fremst viktig ved de diskusjoner det alt har satt i gang, de nye perspektiver det har åpnet. Det har alt satt den katolske verden i voldsom bevegelse, noe som ikke kan unngå å få resultater i fremtiden. Det viktigste ved konsilet ellers er kanskje dets verdensomspennende karakter — for første gang i historien er virkelig alle jordens nasjoner representert på et konsil. Det må nødvendigvis bety, for kirken, en veldig spore til konfrontasjon med de verdensproblemene jeg har skissert — til dialog med verden, om De vil.

— Og fremtiden?

— Jeg er overbevist om at verdensutviklingen, dypest sett, hele tiden går i kristendommens favør. Verden stiller hele tiden nye spørsmål. Er bare kirken våken, så den oppfatter dem, har den også svarene!

BLIKK på TIDEN

GAMMELT SPØKELSE

Da debatten omkring «jesuitterparagrafens» opphevelse raste på det ivrigste for seks år siden, gjorde «Dagbladet» seg lystig over det mørkemannssyn og den frodige mytologi som veltet frem fra paragrafens tilhengere — blant dem Carl Joachim Hambro. En lederartikkel nylig (15. januar) kan gi en og annen leser det inntrykk at redaksjonens liberalitet i dette spørsmålet er fordunstet ganske ettertrykkelig. Nå truer nemlig Fellesmarkedet — og bak det: Jesuittene! «En ting», skriver bladet, «er at vi må tåle og se og høre jesuitter både innenfor og utenfor Norges grenser. Men vi vil ikke være med på at en bør underkaste seg det de og deres åndsfrender representerer i samfunns- og kultursyn».

At Norges eventuelle tilslutning til Fellesmarkedet skulle få så drastiske konsekvenser, er et argument egnet til å vekke munterhet hos dem som er for tilslutningen, og burde forarge motstanderne: Det infantile i tankegangen skader deres sak. «Arbeiderbladet», som slett ikke føler seg bondefanget av jesuittergeneralen, griper til ironien (17. januar):

«Endelig settes tingene på plass: Et økonomisk fellesskap, som vil bestå av Storbritannia, Frankrike, Tyskland, Italia, Be-Ne-Lux og Danmark, vil bli dominert av — jesuitterordenen! Bare et par små spørsmål. Vil jesuittene føre en politikk i Fellesmarkedet som tjener den korporative stat — eller en som er beslektet med kommunismen? Det forekommer oss at det hittil har vært

den økonomiske liberalismen som har vært betraktet som farlig. Og hvordan kan et medlemskap i Fellesmarkedet innebære at vi tvinges til å underkaste oss et bestemt religiøst syn?

Det ville ha gledet oss å sitere dette som muntert tøv, som bare ved en feil var glidd over fra Dusteforbundet til leder-spaltene — hvis det ikke var for en mistanke, at det uttrykker en nifs tendens i debatten om Fellesmarkedet til grenseløs nasjonal selvgothet.

Det fins i den katolske kirken sterke reaksjonære tendenser (om ikke akkurat i økonomisk politikk, som det nå er spørsmål om). Det fins også motsatte strømninger, de gjør seg ganske sterkt gjeldende i europeisk åndslev. Å påstå at den protestantiske kirkens samfunns- og kultursyn er så overlegent at akkurat det gir oss en titusenfoldig grunn til å stenge oss ute fra et økonomisk samarbeid i Europa, er et av de drøyeste utslag av reaksjonær provinsialisme vi hittil har sett.»

Fektningen gir ellers en skarpskodd *outsider*, cand. mag. Trygve Andersen anledning til å reflektere åpenhertig over den katolske kirke som debattstoff i norske aviser («Dagbladet» 22. januar). «Igjgen», skriver han, «har man kunnet notere utslag av et fenomen som inntil kjedsommelighet dukker opp med jevne mellomrom i norsk presse: Så snart en debatt bringer den katolske kirken inn i bildet stiller man seg i et nærmest bevisstløst forhold til «kjennsgjerningene».

Efter å ha imøtegått med adskillig innsikt det intolerante tankepinn som i denne debatten er hvirvlet opp omkring Kirken i sin alminnelighet og jesuittene i særdeleshet, appellerer han til redelighet og *fair play*:

«Jeg ber til slutt om å få bli tatt alvorlig når jeg sier at Dagbladets linje for rettferd og toleranse gjør et positivt inntrykk på meg. Jeg forestiller meg bl. a. lett avisens forside hvis den dagen skulle komme at den offentlige anklager skulle forsvare interessene til en tiltalt som var fratatt retten til svare for seg. Jeg er overbevist om at setteriet ville få beskjed om å finne fram det største utstyret. Men det forbauser meg meget at Dagbladet ikke reagerer på det forhold at den katolske

Som enkelte vil vite, bygger Kawalerowicz sin film på en virkelig historisk begivenhet, som flere ganger har vært benyttet — og utnyttet — i litteraturen. Den fant sted i Loudun i Frankrike i 1630-årene, og hovedpersonene het ganske riktig pater Surin og moder Jeanne des Anges. Men hvorledes forholder nå Kawalerowicz seg til den autentiske tildragelsen?

Lite hederlig, forekommer det oss. Han gjør, for det første, ikke skygge av forsøk på å stille den inn i sin historiske sammenheng. For ham er den tidløs — hans tydelig underliggende tese er at den representerer en rimelig, ja kanskje nødvendig konsekvens av klosterlivet. La oss være enige om at det som fant sted i Loudun ganske riktig er en bedrøvelig historie. Men den hører hjemme i en meget begrenset epoke, da djevel- og heksetroen herjet hele Europa. Selv da fantes det forøvrig innen kirken ikke så få som reagerte mot den. Erkebiskopen av Bordeaux anstrengte seg for å redde abbé Grandier — ham som filmen kaller Garniec — fra bålet; det var regjeringens mann som fikk ham brent — av politiske årsaker. Men Kawalerowicz ser helt bort fra omstendigheter og miljø.

For det annet: Selve det historiske handlingsforløp blir heller ikke respektert. Moder Jeanne des Anges var uten tvil en hysteriker, i ordets egentlige forstand. Noen «besettelse» tror kirkehistorikerne ikke på i hennes tilfelle. Men det lyktes til gjengjeld pater Surin å helbrede henne iallfall i den forstand at hun fant andre og mer uskadelige utløp for sine nevrotiske tendenser. Pater Surin var imidlertid selv ikke bare en fin og følsom natur, han hadde sterke nevrasteniske anlegg, og hans liv ble i de følgende årene en sann Jakobskamp — med djevelen. Noen misgjerninger gjorde han seg

derimot så langt fra skyldig i, at han i disse årene skrev en hel rekke religiøse skrifter av en sjelden dyptpløyende karakter.

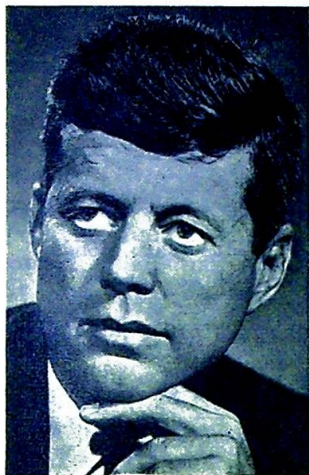
En slik lettsindig omgang med virkelige navn og hendelser fra historien er allerede graverende — og var noe lignende begått av kristne, i apologetisk øyemed, vil det ikke være vanskelig å forestille seg hvilket rama-skrik det ville ha utløst. Men la oss se bort fra dette. Er det gjennom denne forenklingen og fortegningen, allikevel lykkes iscenesetteren å sannsynliggjøre selve filmens tese?

Propagandamessig sett, muligens ja: Gjennom en glimrende fotografering og regi hamrer Kawalerowicz inn i det publikum som ikke reflekterer over hva det ser, men sluker det uten kritikk, sin påstand om at det religiøse avkall på verden for Guds skyld er identisk med seksuell avsporethet, og at når den naturlige seksuelle trang ikke finner utløp, får det de frykteligste konsekvenser. For å understreke dette har han også gående som en pendant til hovedhandlingen, en liten romanse mellom en adelsmann og en legesøster — den eneste normale i klosteret. — Men tar vi filmen for oss til en mer inngående vurdering, svikter den på et vesentlig punkt. Lykkes det nemlig Kawalerowicz å sannsynliggjøre sin historie, på det indre plan? Efter vårt skjønn slett ikke. Disse personene er jo slett ikke opplevd, de er ikke engang typer, de er sjablonger uten liv. Argumentet er ikke holdbart synes filmens opphavsmann å si til seg selv, — så slå i kateteret så hardt du bare kan! Suryn er blitt den tradisjonelle type prest i antiklerikale skuespill og romaner — mannen som har levd i sin klosterselle hele sitt liv, bøyd over sine bøker, uten kontakt med virkeligheten. Dialogen med rabbineren — som skal gi

kirken er blitt slept fram for historiens domstol i norske skolebøker uten selv å få anledning til å bli hørt. Det vev av løgn, halvsannheter og fortelser som derved har fått lov til uhindret å prege nordmenns oppfatning av katolisismen i over 300 år, er nettopp en av årsakene til at norsk debatt omkring dette emnet nesten alltid får et markert trekk av grotesk komikk.»

TØV OM KENNEDY

Den mangfoldige middagsavisen er forøvrig ikke stort heldigere med en reportasje fra en utsendt medarbeider i USA, Albert Brock-Utne, som i omtalen av amerikansk katolisisme rører en usedvanlig sviktende dømmekraft. Brock-Utne kan berette — ut fra en artikkel i de amerikanske jesuitters organ «America» — at president Kennedy nå har vært utsatt for et

Kennedy
- fremdeles populær.

angrep «som sannsynligvis er det hardeste ledende katolikker noen gang har rettet mot en amerikansk president». Og korrespondenten er ikke smålig når det gjelder å øyne følgene av dette «angrepet»! — nå skal Amerika få sin reformasjon, 400 år etter Europas:

«Det som idag skjer i USA er den evige striden mellom et rikt katolsk borgerskap og den katolske geistlighet. Umiddelbart før reformasjonen brøt en stor del av byens rike borgerskap sosialt med den katolske geistlighet, men forble formelt i kirken. En eller to generasjoner etterpå kom det åpne kirkelige brudd og reformasjonen bølget over Europa. Og i USA idag

ser vi noe liknende. Det er oppstått et stort, opplyst og til dels rikt katolsk amerikansk borgerskap. I det lange løp kan dette borgerskap ikke akseptere den katolske geistlighets konservatisme. De sosiale brudd er allerede startet. — Kennedy er et eksempel. Om et par generasjoner vil kanskje det åpne kirkelige brudd komme, — og USA vil oppleve en reformasjon blant landets mange millioner katolikker.»

Det er jo unektelig noe av en munnfull, som sender en nysgjerrig til kilden. De amerikanske jesuittenes ypperlige og tolerante tidsskrift «America» har vel neppe mange abonnenter blant «Dagbladets» norske lesere — kanskje, når det kommer til stykket, bare én: Oss selv. Vi er til gjengjeld ute av stand til å få øye på det sensasjonelle «angrepet» som så triumferende er telegrafert over Atlanteren (19. januar), vel snarere ut fra et ønske om en motsetning mellom president Kennedy (som «Dagbladet» altså liker) og den katolske kirke (som «Dagbladet» — nåja...). «America», som faktisk representerer den liberalt tenkende fløy i amerikansk katolisisme, fastslår med sympati og med all ønskelig tydelighet den tillit, hengivenhet og anerkjennelse som omgir den amerikanske president fra hans trofellers side. Bladet er ganske visst uenig med ham i hans tolkning av Grunnloven når det gjelder friskolene, og sier dette (USA er et demokrati!) med den blanding av fasthet og takt som situasjonen krever. Men stikk i strid med hva den mislykkede reportasjen kunne gi inntrykk av, erklærer det nettopp sin forståelse for den overfølsomme diskresjon som akkurat en katolsk president — urettferdig nok — må vise, når det gjelder hans religiøse overbevisning, i et USA der særlig den uvitende og aggressive sydstats-protestantismen enda tror at han «tar sine ordrer fra Paven».

MINDRE ENN SITT FADERVÅR

Kristendomsfaget har stadig vært på retrett i norske høyere skoler etter krigen — under sekulariseringens press utenfra og en åpenbar pedagogisk krise innenfra synes det å nærme seg midtpunktet mellom praktisk talt intet og nesten noe, når det gjelder å forme kristne karakterer. Lektor Egil Elseth skriver en sint og megetsigende kronikk om dette («Når man kan mindre enn sitt Fader vår») i det kristelige dagbladet «Vårt Land» (23. januar), og krever at enten må faget få en skikkelig sjanse i den høyere skolen, eller så får man tale klart norsk og tilstå at en er iferd med å avskaffe det:

«Man kan ikke undervurdere sine elever nok, heter det i en gammel pedagogisk regel.

Døm selv.

Scenen er en 5. gymnasklasse på reallinjen. Den består av 24 svære mannslinger, våkne positive, vel begavete unge menn. Det er skriftlig prøve i kristendoms-kunnskap. 10 spørsmål skal besvares i løpet av en skoletime. Oppgave nr. 8 lyder slik:

Skriv ned Fader Vår og finn karakteristiske trekk ved denne bønnen.

Er dette oppgaver å by vordende akademikere? kan en spørre. Og med rette. Dette er elementært folkeskolepensum. Likevel var det 50 prosent av gymnasiastene som ikke med sin beste vilje hadde greid å gjengi Herrens bønn.

En av elevene forsøkte ikke engang å løse oppgaven. For en annen så den matematiske regel om faktorenes orden å gjelde fullt ut. «Forlat oss våre skyldnere,» skriver en tredje. «Som vi forlater våre synder,» foreslår en fjerde. «Gi oss i dag vårt daglige brød,» skriver de alle. Endelig et lyspunkt, tenker jeg.

Ved en annen prøve stilte jeg dem dette spørsmål:

«Enhver blir salig i sin tro.» Er dette et bibelord? Begrunn svaret.

Hvordan gikk nå det?

Over halvparten fant ut ved den mest subtile eksegese at vi her sto overfor et sentralt ord fra Bibelen. Var det ikke Joh. 2, 16 mon? Nei, konkluderte andre, det var et ord av Paulus. Det var å finne i 2. brev til romerne. Dette er det ord som engang ble løsningen for Luther, påsto duksen.

Og så?

Ja så vokter man seg for flere «eksperimenter». Den smule pedagogisk selvtilit, den vaklende tro på fagets betydning som en ennå måtte besitte, tåler ikke flere sjokk.»

en slags nøkkel til Suryns senere utvikling — er et høydepunkt av kvasifilosofisk patos. Den personasjen som har størst tilknytning til sitt forbilde i virkeligheten, er moder Joanna. Men heller ikke hun får leve noe selvstendig liv. Også her hamrer Kawalerowicz monomant løs på en eneste streng, så hardt at den i de siste scenene brister med et lydelig smell. Hva angår den øvrige geistlighet, «djevleutdriverne», er de karikaturer tatt ut fra et dårlig amatørteater.

Polen er et land der tradisjonelt to kulturer brytes. Ikke minst har det siste tiår vært en tid med en uhyre sterk indre spenning — og ikke uten løfter for fremtiden: Vestens kristendom søker å finne seg til rette med en samfunnsform og et menneskesyn som er nye for den — i noe som er mer enn en sameksistens. Kawalerowicz' film forekommer oss å være en negativ avspeiling av dette møtet mellom Øst og Vest. Den representerer et utilhyllet marxistisk syn på det religiøse liv, og den massive form for propaganda den bedriver, har likeledes sine forbilder i Øst — men filmens formelementer er snarere hentet fra en vestlig dekadense. Blasfemi, profanasjon av det hellige, såvel som av de moralske verdier i det hele tatt, blir oftere og oftere vår generasjons måte å reagere mot den religiøse utfordring på. Kristendommen skal ikke bare latterliggjøres, den skal svines til. I hvilken grad Kawalerowicz er et offer for den verdinihilismen som idag rider en stor del av både Vestens og Polens unge generasjon, og i hvilken grad han selv bevisst går i den marxistiske ideologis tjeneste, skal være usagt. Men å forstå at hans film er et ledd i det offisielle Polens ideologiske krig, må være et minimumskrav til alle som ser den.

Kriton.

Elseth siterer det snart ihjel-siterte, men sørgelig virkningsløse «Kulturbrevet» fra 1945, som påpekte hvordan vår oppdragelse og utdanning før krigen i sørgelig grad savnet faktorer som kunne gi mennesker «indre uavhengighet av skjebnens vilkårlighet, motstandskraft i sorg og rikdom i lykke». Vår skole idag underslår ikke desto mindre faktisk nettopp disse faktorer hevder lektoren:

«Imens tar man examen artium og lærer matematiske dyptingheter, mens kanskje 50 prosent i mellomtiden har glemt sitt Fader Vår. Imens lager man en skole som etter hvert er blitt så snusfornuftig i sin tilpasning til livet at den er iferd med å miste sitt åndsinhold.

Det er en kjent sak at det ikke nytter å lage en skole som ikke på en eller annen måte motiveres av livet selv. Men livet er for mangfoldig til at man kan løse dets floker ved en kvantitativ universalutdanning. Den overveldende fagmengde som trenger seg inn på oss, er i ferd med å vokse oss over hodet. Almendannelsesbegrepet må derfor tas opp til ny vurdering, og man må forsøke å definere det ned til å omfatte en dannelse som i utpreget grad er skikket til å gi den oppvoksende slekt et fast orienteringspunkt, enhet i mangfoldigheten. Der som begrepet ikke strammes inn, vil vi før eller siden drukne i fagmengden. Det er flere fag som er egnet til å gi elevene et helhetssyn. Ett av dem er kristendoms-kunnskap. Men da må vi komme dithen at vi *forlanger* mer av elevene. De skal kjenne Bibelen like godt som de kjenner Peer Gynt.

De skal *kunne* troslæren like godt som de kan den pytagoreiske læresetning. De skal ikke bare *ane*, de skal *kunne* Fader Vår.

Så får de akseptere eller forkaste det hele. Men de skal vite hva de i tilfelle slår vrak på.

«Vår skole som skulle være åndens tempel, er langt på vei blitt fagdiotiets usunne fabrikk,» hevdet en skolemann for noen tid siden.

Den påstand er neppe sann.

Men den kan snart bli det.»

EN REFSE

■ Avkristningen er ellers også på tapetet i en diskusjon mellom to lutherske prester og spaltisten Audax (journalist Per Vogt) i «Farmand» (20. januar). Det kjente forretningsbladet åpenbarer ofte, både i og utenfor Audax' notiser, i hvilken grad vår kommersielle middelstand og overklasse (som nok utgjør tyngden av leserkretsen) er på minst like usikker grunn som resten av befolkningen når det gjelder barnelærdommen.

Stridens kjerne er en Gallup nylig, om hvorvidt statskirken «fyller sin oppgave». Ca. 25% av de spurte svarte nei, og Audax undrer seg over deres *begrunnelse* — selv ville han ha trodd at «åndløshet» og «hykleri» var avgjørende.

Virkelig?

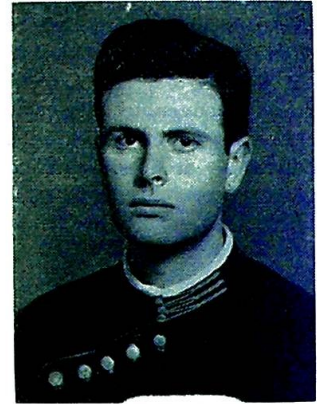
Nå viser det seg at han i det minste fordeler de to mindre pene egenskapene med salomonisk rettferdighet på henholdsvis geistlighet og legfolk: Det er prestene som er «åndløse» (nemlig i sine prekener), og det er kirkefolket som «hykler» — hvilket trenger en nærmere forklaring:

«Hykleriet på de «mottagendes» side mener jeg å ha kunnet konstatere ganske ettertrykkelig, særlig tydelig hver julaften. Da er der trengsel, særlig utenfor vestkantkirkene, som denne ene eftermiddag i året gjerne kunne vært tre ganger så store. Hvor mange av disse ti-tusener, der velger å leke kristne som en innledning til hele den stort sett hedensk betonte julefeiring, setter sine ben i kirken resten av året? Det blir visst en meget, meget beskjedne prosent. Hva det hedenske eller i det minste kristendomsfjerne hos flertallet av folket angår, er det ellers tilstrekkelig å henvisse til de årlige påskeutskeielser, i nettopp de dagene som for et virkelig kristent folk skulle holdes i akt og ære på en ganske særlig måte.»

Det røber jo sunne instinkter, og burde legges *ad acta* nettopp på de bispekontorer hvor der årlig utarbeides vel optimistiske rapporter om betydningen av at man «når bredden av befolkningen ved de store kristne høytider». Det skjer åpenbart ikke bare for *selden* (hva statskirkens biskoper nok utmerket godt vet fra før!) Det er også på farlig skjeve premisser — hva en kanskje ikke er så oppmerksom på.

Frater Candidus.

Hvorfor
han ble
katolikk

Som vi tidligere har kunngjort i «St. Olav», sender Kringkastingen søndag 11. februar kl. 17.55 et intervju — «Slik ble jeg katolikk» — med stud. theol. Erik W. Strøm, ved programsekretæren for de religiøse sendinger i NRK, pastor Sigurd Lunde.

Erik W. Strøm, som er Tønsberggutt, studerer ved Kollegiet for Troens Utbredelse — det pavelige misjonsuniversitetet — i Rom, og er ellers norsk speaker ved Vatikanets Radio.

Som bakgrunn for intervjuet mandag fk. gir vi her et utdrag av en artikkel Erik W. Strøm for en tid siden skrev om livet ved det romerske universitetet.

Da der foreløpig ikke er noe katolsk presteseminar i hele Norden, må de norske aspiranter til det katolske prestedømme til utlandet for sin utdanning. Dette har både ulemper og fordeler. Hva det kommer til å mangle av forberedelse på de spesielle skandinaviske arbeidsforhold blir oppveiet ved at man får en videre horisont og blir ført inn i århundregamle katolske tradisjoner i et gjennom katolsk miljø. Alle våre norsksfødte sekularprester — samt to av hollandsk opprinnelse — har fått sin utdanning ved Propagandakollegiet i Roma, hvor også jeg for tiden studerer. Ordet «Propaganda» lyder jo ikke så pent i våre moderne ører, siden dets mening sterkt har skiftet karakter i de siste årtier. Opprinnelig betød det rett og slett «utbredelse» — og det var den katolske Kirke som først tok ordet i bruk på 1600-tallet ved opprettelsen av Kirkens «misjonsdepartement» — Sacra Congregatio de Propaganda Fide — eller: Den Hellige Kongregasjon til Troens Utbredelse. Kongregasjonen startet kort tid etter sin egen fødsel et kollegium med samme navn (de Propaganda Fide) for utdanning av prester for misjonsområdene og kristne land med svake katolske minoriteter. Der er til stadighet to faste plasser for norske studenter — og vi kunne nok lett få flere, men for tiden er det altså bare undertegnede som har æren av å representere Norge.

Der er ca. 250 studenter ved kollegiet fra omkring 40 land, fordelt på alle fem kontinenter. Denne variasjon av raser og mentaliteter er meget berikende. Ens hjerte og sinn blir åpnet mot de andre nasjoner og folkeslag på en måte som vanskelig ville vært

PAVENS ROM

mulig uten det fellesliv vi har her. Når kommunistene mistet makten i Kerala var det en dyp personlig glede for oss alle fordi vi hele tiden hadde tatt del i de bekymringer som opptok våre kjære venner fra Malabar-kysten; — og når meldingene om opprørene i Kongo kom — var vi alle ett med våre afrikanske brødre i bønn om orden og sann fred i deres fedreland.

Studentene er inndelt i 11 «camerata» - familier nærmest, som for en stor del lever adskilt fra hverandre, og hvor hver enkelt «familie» er så internasjonal i sammensetningen som mulig. Der hersker en gjensidig broderkjærlighet som utenforstående sier er et særmerke for Propagandakollegiet, og som ganske sikkert nettopp har sin årsak i de mange nasjoner og raser som er representert.

Prestestudiet i den katolske Kirke skiller seg ut fra annen akademisk utdanning ved at man, ved siden av det intellektuelle, legger den største vekt på formingen av ens kristne personlighet. Dette skjer gjennom gudstjenestelivet og disiplinen i kollegiet, — som ofte er strengere enn i mange klostre. Her er hovedpunktene for en vanlig skoledag: opp kl. 5.30 — meditasjon, messe, en halv times studium, frokost (med høytlesning), fire forelesninger, samvittighetsransakelse og Angelus-bønn, middag, rekreasjon, siesta, sport (eller spasertur), tre timers studium, rosenkransandakt, kveldsmat, rekreasjon, aftenbønn. Kl. 22.00 kryper man til køys og slukker lyset. De tre klassiske ord som karakteriserer den katolske presteutdanning er: fromhetsliv, studium, disiplin. — For nordboere som er særdeles glade i å være sine egne herrer kan disse ting kanskje synes drøye i første omgang, men faktum er at studentene *ønsker* at denne disiplin holdes oppe, da det er nettopp gjennom den trofaste og helhjertede overholdelse av dette program at ens kristne karakter formes. — Hvis monotonien skulle melde seg, er det alltid ting som kan bryte den — som f. eks. film et par ganger i måneden, gramfonkonserter, utflukter.

Den annen ting som gjør livet her så rikt — er det faktum at vi befinner oss i Roma — kristenhetens sentrum, pavens sete. Bare en måned etter sitt valg

til Kirkens øverste hyrde var Pave Johannes på besøk i kollegiet og holdt dialogmesse med studentene og talte til oss. Flere ganger har han avlagt mer uformelle visitter under vårt sommeropphold på Castelgandolfo. Alle de store kirkelige begivenheter er vi midt oppe i. Fra vår hage kunne vi se over til det Sikstinske kapell under konklavet for 3 år siden, og ved hjelp av røyken følge med i de enkelte avstemningers resultat, og fra samme sted i hagen kan vi hver søndag motta velsignelsen den Hellige Far gir fra sitt arbeidsværelse etter han har bedt Angelusbønnen gjennom høytalerne sammen med de troende samlet nede på Petersplassen.

Våre spaserturer ut i Rom er som en vandring i Kirkens bevagede historie fra dens vugge til i dag, — historie i form av en levende billedbok man aldri kommer til ende i og hvis gjennomblatte sider alltid har noe nytt å gi en hver gang man vender tilbake til dem.

Kollegiet er med sin klosterlige tilværelse et lite samfunn for seg selv fullstendig adskilt fra verdens hektiske liv. Foruten kollegiebygningene har vi innenfor murene: universitetet, bibliotek og sportsplasser for å nevne det mest iøynefallende. Her er endog tre butikker: — en bokhandel med italiensk, fransk og engelsk avdeling, — en butikk for praktiske ting som barbersåpe og skrivebøker, — og til slutt en forretning for religiøse og kunstneriske artikler. Alt arbeid blir utført av studentene, og det er også bare de som er kunder.

For den som føler seg kallet til prestegjerningen er årene i kollegiet en rik og lykkelig tid — et liv hvor hver enkelt ting man foretar seg får en dyp mening — et liv jeg tror mange norske ungdommer ville misunne meg, hvis de bedre forsto hva det innebar. Og her vil jeg til slutt røpe et lite savn som dere kanskje alt har gjettet: — det skulle være godt å få et par norske studiekamerater!

3 ROMAFERDER FRA KØBENHAVN

Rom — Assisi — (Ravenna).

30/4—19/5	Ravenna—Rom—Assisi	20	dage	d.kr.	1000.—
29/6—21/7	Ravenna—Rom—Assisi	23	»	»	1100.—
1/10—19/10	Rom—Assisi	19	»	»	900.—

Programmer og opplysninger fra revisor Schwartz, Ø. Farimagsgade 18, København Ø, eller fra lederen, pastor d'Auchamp, Aakirkeby, Danmark.

Kollegiet for Troens Utbredelse ble bygget under Pius XI og var den store misjonspavens øyestien. Ikke minst er det tallrike farvede hierarki i den katolske kirke, afrikanske og asiatiske kardinaler, erkebiskoper og biskoper ofte utgått fra denne teologiske høyskolen, men elevmassen har også representanter for en rekke vestlige, hvite nasjoner. Alle våre norsk-fødte sekularprester idag er utdannet ved Kollegiet.

UTLANDET

FRANKRIKE

Tilnærming mellom frimureriet og Kirken?

«Den store franske nasjonal-losje» — en av de tre frimurerlosjer i Frankrike — har gjort til en bindende grunnsetning for sine medlemmer «troen på Gud, på den Hellige Skrifs åpenbaring og sjelens udødelighet». I tillegg til dette kommer et forbud for medlemmene mot «alt som kan anses for virksomhet mot kirkene eller den rettmessige offentlige myndighet».

I en artikkel i «Figaro» hevder den kjente franske jesuitten, pater *Riquet* (i en årrekke Notre Dame-predikant) at med denne erklæringen kommer losjen ikke lenger inn under det forbudet mot de hemmelige selskaper som kirkeretten inneholder. Han hilser den nye grunnloven som et «nytt bevis for hjertenes økumene». (KNA) — Pater Riquet vil også være kjent som den første katolske geistlige til å tale i en frimurerlosje; det skjedde for et års tid siden og vakte megen oppmerksomhet.

TYSKLAND

Katolsk alterkors til protestantisk kirke.

I landsbyen Deiningen i Schwaben har de protestantiske kristne i uminnelige tider vært henvist til den katolske kirken for å holde sine gudstjenester. De skal nå imidlertid bygge sin egen kirke. I denne anledning vil den katolske menigheten forære protestantene et bakkors til deres alter. Den katolske

sognepresten erklærer i denne anledning at det visstnok er tungt for menigheten å skille seg ved dette korset, men sier også at det nå gjelder er å fordoble våre bønner om enhet, under dette vårt felles tegn på vår forløsning. (KNA)

«Gud er ikke for dyr.»

Allerede i flere år har de tyske katolikker i fastetiden drevet en storstilet innsamling til beste for de underutviklede land. Siste år besluttet de tyske biskoper å sette i gang en tilsvarende innsamling i adventstiden. Den skulle gå under betegnelsen «Adveniat» og ha til formål å skaffe midler til å lindre den åndelige nød i Latin-Amerika. Innsamlingen ble en stor suksess, idet den innbragte ca. 20 millioner DM.

Til tross for innsamlingens uomtvistelige gode formål er det imidlertid fra enkelte hold blitt gjort sure miner og hevdet at de troende blir finansielt utnyttet gjennom alle disse innsamlingene (de enkelte bispedømmer har ofte også sine ganske omfattende utenlandsprosjekter å støtte). Da minner «Münchener Katholische Kirchenzeitung» om hvilke summer som blir brukt på fornøyelser alene i forbundsrepublikken: Sist nyttår gikk f. eks. 40 millioner — altså det dobbelte av hva «Adveniat»-aksjonen inn-

«MEN HVEM SIER DERE JEG ER?»

En nøkkel til evangeliene.

Til bruk i ungdomslag og studiesirkler har sr. Marie-Louise O.P. utarbeidet et bibelkurs som vil kunne fåes kjøpt ved henvendelse gjennom Unge Norske Katolikkers Forbund, Akersveien 5, Oslo.

Bibelkurset koster kr. 5, og egner seg utmerket til selvstudium.

OSLO

ERLING MOE

God fisk

Cikkel-kaffe

Bergens-
firmaer

1/3 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

BERGEN

Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11 482

K. & J. SOLHEIM
Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk
Solheimsgt. 25
Tif. 99 016 Bergen

A. K. EGGE A/S
Frukt og grønnsaker
En gros

HOPSDAL & DAHL A/S
Aut. Installatør, Radio-
og Utstyrforretning
TORNØEGÅRDEN - BERGEN

Johan H.
BENTZON
A/S
En gros - Telefon 10106

Eches Farvehandel

NYGÅRDSGT. 4

M. G. RIISØEN - Bergen

Kolonial - Mel - Kraftfor - Engros

Våre bekjente Myhre Heiser leveres over hele landet.
JONAS MYHRE BERGEN
JONAS MYHRE A/S OSLO
A/S MYHRES MASKININDUSTRI
BERGEN - OSLO

All slags skadeforsikring

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

bragte — opp i fyrverkeri. I 1961 ble det fremstilt brennevin og likører til en verdi av 2.5 milliarder DM. «Gud er altså ikke for dyr» konkluderer bladet, som legger til at uten de troendes evne til offer ville Kirken idag overhodet ikke ha noen materiell eksisens. (KNA)

Molde- firmaer

U. AANDAHLS EFTF. A/S

— Molde —

Manufaktur - Trikotasje - Konfeksjon
Sengeutstyr - Reiseeffekter Linoleum

A. Hanssen & Sønn Kjøttvareforretning Tif. 179	<i>Molde Blomster</i> Telegramadr.: Blomstervatne Molde Tif. 233 — 1510 — 677	<i>Ludvig Sættem</i> Manufaktur — Konfeksjon Skotøy Tif. 140 - 1070
BLOCH BYRÅ Ålesund - Molde - Kristiansund Fylkets største spesialforretning i kontorutstyr.	BJARNE NILSEN Kjøtt- og Pølseforretning Tif. 406 - 150 b	O. KLEVE & CO. Bok- og Papirhandel
DAHL'S BOKHANDEL Molde Besøk denne moderne forretning, med godt utvalg i bøker papir, foto m. v.	K. GUNDERSEN FISKEMAT — KJØTTVARER SALATER Telefon 242	HANS KR. LANGE — MOLDE Rørhandel Aut. Rørleggerforretning Telf. 46 — 216
ERLING OUTZEN Bakeri & Konditori Tif. 182 - 282	K. J. FLAATHE Glassmester Telf. 464	HORSGAARD & CO. Fisk — Fiskematforretning Tif. 816 — 744
<i>Hødenak</i> MØBELSALG	ENDRE RØSOK Alt i skotøy Tif. 317	JOHS. WOLD ELEKTRISK FORRETNING AUT. INSTALLATØR
O. SÆTTEM Molde Bokhandel — Papirhandel Etablert 1893	A. LØNSETH Jernvarer - Byggeartikler Kjøkkenutstyr	BUSSHOLDEPLASSEN - MOLDE
BOLSØY MEIERI A/L Molde Tif. 183 — 191 — 751	STORGATENS KOLONIAL A/S Molde Tif. 505	O. WIIG Farvehandel Tapeter Molde — Telefon 127
M. BRECKE Glassmagasin Molde	<i>E. J. Bjørseth</i> MALERFORRETNING Tif. 461.	ROY GJØRTZ Rørleggermester Tif. 683 — 1083

OBS!

Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B. NILSEN & CO.
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tif. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 55 77 87 - 69 43 72

A/S Norsk Medicinsk Varehus

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell - Elektromedisin - Røntgen

Pilestredet 7
Tif. 33 43 70
OSLO

Service-avdeling
Apotekerveita 4 - Tif. 24 921
TRONDHEIM

Joh. Weydahl A/S

Oslo - Centralb. 68 18 07

**KAFFE
og
HERMETIKK
en gros**

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Fargehandlvarer
Kjøkkeninnredning og utstyr

THIIS & CO A/S

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

WISBECH

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

**THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI**

Bernh. Getzgata 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

*En kjærkommen
gave:*

VIEVANNSKAR
i porselen kr. 5.00

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Walligani

STORTINGSST. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25
OSLO

NOBENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

Brevskolen om den
katolske kirkes tro
og moral

Spørsmål besvares av lærerne.
Kurspris kr. 10.—.

Katolsk Informasjon
Postboks 3664 - Oslo